

နိပ်ဝံခံနွံခါဆူ

နသးသမ္မအသီလာ

ခရံၣ်အပူၤ

လံၣ်စီဆံတၢ်သိၣ်လိလာ

ပှၤစူၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်အသီအဂီၢ်

ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်စံးဝဲ -

“ မ့မ့ၢ်ယဲၣ်ဒၢ်အံၤ, ဒ်သိးအကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်,

န့ၢ်ဘၣ်အါအါကလဲၣ်ဒီး, ယဟဲယဲၣ်လီၤ. ” (ယိၤဟၣ် ၁၀း၁၀)

တၢ်မူလၢယုၣ်ရှုးကဟဲဟ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မူအထူအယိၣ်လီၤ.

“ဒီးဒ်စီၤမိၤရှုယုၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်လၢ ပုၢ်မ့ၢ်ကနၢ်အသိးန့ၣ်, ပုၤကညီဖိခွါအံၤ ကဘၣ်တၢ်ယုၣ်ထီၣ် အီၤဒ်န့ၣ်အသိး, ဒ်သိးကယဲၣ် ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤ န့ၣ်က့ၤအီၤ တဂၤလၢလၢ်န့ၣ်, ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မူ လီၤထူလီၤယိၣ်လၢ အီၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယုၤအဲၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတုၤ အဟ့ၣ်လီၤကွံၣ် အဖိခွါအိၣ် တဂၤယီ, ဒ်သိးကယဲၣ်ပုၤ လၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤအီၤ တဂၤလၢလၢ်န့ၣ်, အသုတဟးဂီၢ်တဂ့ၤဒီး, ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မူ အထူအယိၣ်လီၤ. ” (ယိၤဟၣ် ၃း၁၄-၁၆)

န့ၢ်ဘၣ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်ဒ်သိး ပုၤအုၣ်ခိၣ်တၢ်အခါန့ၣ်, န့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လၢ တၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်ဒိးဘး အဘူးအလဲမ့ၢ် တၢ်သံလီၤ. မ့မ့ၢ်ယုၤအတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မူအထူ အယိၣ်လၢ ပကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ် အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ” (ရိမ့ၤ ၆း၂၃)

တၢ်မူအထူအယိၣ်ဟဲစိၣ်န့ၢ်န့ၤဆူ တၢ်ရူလိၣ်သးလၢကစၢ်ယုၤလီၤ

“ ဒီးတၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၤ, ယုၤနီၢ်နီၢ်တဂၤယီ, ဒီးယုၣ်ရှုးခရံၣ်လၢ နမၤလီၤ အီၤန့ၣ်လီၤ. ” (ယိၤဟၣ် ၁၇း၃)

တၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ်အခိပညီအိၣ်ဖျါလၢနကအိၣ်ဆိးဘၣ်ဖဲမူခိၣ်ဘီမ့ၢ်အတၢ်လၢက ပီၤလၢယုၣ်ရှုးခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဆိး အပူၤန့ၣ်လီၤ.

“ အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ကယဲၣ်ပုၤလၢ အထံၣ်ဖိခွါဒီး စ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤအီၤ တဂၤလၢလၢ်န့ၣ် ဒ်သိးကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်ယပၢ်အသးလီၤ. ဒီးယကဒုး ဂဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤအီၤလၢ မ့ၢ်န့ၤကတၢ် လီၤ. ” (ယိၤဟၣ် ၆း၄၀)

(၃)

“လံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ တဘၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢ နထးခိၣ်ဘၣ်, မ့ၢ်နဘၣ်ဆိကမိၣ်လၢ အပူၤလၢမုၢ်ဆါ, ဒီးလၢမုၢ်နၢ, ဒ်သးနကပလီၢ်နသး, ဒီးမၤတၢ်ဒ်ကယံာ် တၢ်ကွဲးအသးလၢ အပူၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တုၤန့ၤတစု နကဒူးဘိၣ်ထီၣ် ညီထီၣ်နကျဲ, ဒီးနကမၤဒီး တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ. ” (ယိၤရှု ၁၈၈)

(၄)

“တုၤလီၤခဲကနီၣ်အံၤ, သုတယုဒ်းဘၣ် တၢ်လၢယမံၤနီတမံၤဘၣ်. ယုတၢ်တက့ၢ်, ဒီးသုကန့ၢ်တၢ်, ဒ်သးသုတၢ်သးခု ကလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်လီၤ. ” (ယိၤဟ့ၣ် ၁၆၆-၂၄)

(၅)

“ မၤသးဒ်န့ၣ် ဒီးပုၤလၢအတူၢ်လိာ် အကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်, ဒီးဘျးအသး, ဒီးတၢ်လၢ မုၢ်တနံၤန့ၣ်, တၢ်ပၢ်ဖျိၣ် ပုၤသၢကထိ ယၣ်ယၣ်လီၤ. ” (မၤတၢ် ၂၆၄၁)

(၆)

“ ဟးဆူးပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်, ဒ်ပုၤတနီၤနီၤ အလုာ်အလၢ် အသီးန့ၣ်တဂ့ၤ. ပသဆၣ် ထီၣ်လိာ်ပခံဒီး ပထံၣ်အမုၢ်တနံၤဒ်းဘူးထီၣ်ဒီး, မ်ပသဆၣ်ထီၣ်လိာ် ပခံဒ်းအါထီၣ် တက့ၢ်. ” (ဇုၤတြီၤ ၁၀၃-၂၅)

(၇)

“ ပုၤတီပုၤလီၤ အတၢ်သၣ်န့ၣ်မုၢ် တၢ်မူအသ့ၣ်, ဒီးပုၤလၢ အမၤန့ၢ် ပုၤအသးတဖၣ်န့ၣ် မုၢ်ပုၤကူၣ်တၢ်သ့လီၤ. ” (တၢ်ကတိၤဒိ ၁၁၃၀)

(၈)

“ ဟ့ၣ်တၢ်တက့ၢ်. ဒီးတၢ်ကဟ့ၣ် တၢ်လၢသ့လီၤ. ပုၤကယိၣ်ကစီဒီး, ကဆိၣ်လီၤယၣ်, ကဝံၤဂ့ၤ, ဒီးကမၤပွဲၤစိတရိၤ, ဒီးကဟ့ၣ်လီၤလၢ သုသးနီၤပုၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဒ်သ့ယိၣ်ဟ့ၣ်တၢ် အသီးန့ၣ်, တၢ်ကယိၣ်ဟ့ၣ်က့ၤသ့လီၤ. ” (လူၤကတၢ် ၆၃၈)

* * * * *

“ တုၤခရံၣ် လၢအမုၢ်ပသး သမူကအိၣ်ဖျိၣ်ဒီး, သုကအိၣ်ဖျိၣ်ယုာ် စ့ၢ်ကိးဒီးအီၤလၢ တၢ်လၢကတိၤ အပူၤလီၤ. ” (ကလိးစဲ ၃၆၄)

တၢ်မူအထူအယိာ်န့ၣ်အိၣ်လၢ ခုခါအံၤ ပုၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ် ကိးဂၤဒဲးအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတမ့ၢ်လၢ နကဘၣ်အိၣ်ဒီးတုၤလၢ နသံဝံၤအလီၤခံဘၣ် - နမၤန့ၢ်တၢ်မူ အထူအယိာ် ခုခါအံၤန့ၣ်လီၤ!

“ ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ဖိခါန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်မူ အထူအယိာ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤလၢ အတူၢ် တန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်, တထံၣ်ဘၣ် တၢ်မူဘၣ်. မ့ၢ်ယွၤအတၢ်သးဒိၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဆိးဝဲလၢ အလီၤလီၤ. ” (ယိၤဟ့ၣ် ၃၃၆)

“ ယစံးဘၣ်တဲဘၣ်သု တီတီလီၤလီၤ, ပုၤလၢအန့ၢ်ဟူ ယကလုာ်ယကထါ ဒီးစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ပုၤလၢအမၤလီၤယၢန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်မူ လီၤထူလီၤယိာ်, ဒီးတဘၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ယၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်အိၣ်ဝဲလၢ တၢ်သံဆူတၢ်မူ အပူၤလီၤ. ” (ယိၤဟ့ၣ် ၅၃၄)

ယုၣ်ရှုးစံးစ့ၢ်ကိး ဘၣ်ယးလၢတၢ်မူ အါအါကလဲာ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီ ဘၣ်ယးလၢ တၢ်မူလၢ အဝဲအဲၣ်ဒီး နတၢ်လဲၤခီဖျိဖဲအံၤဒီး ခုခါအံၤန့ၣ်လီၤ. လံာ်မဲာ်ဖျါ “အါအါကလဲာ်” အခိပညီန့ၣ် အိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်, တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီ န့ၣ်လီၤ. ခရံၣ်ဖိအတၢ်မူန့ၣ် ကဘၣ်လီၤဆိလိာ်သးလၢ နတၢ်အိၣ်မူအလီၢ်လၢလၢ ခရံၣ်အမဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ.

“ မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပုၤတဂၤဂၤမုၢ်အိၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤဒီး, မ့ၢ်အမုၢ်တၢ်တု အသီလီၤ. တၢ်လီၢ်လံာ် တဖၣ် ပူၤကွံာ်ဝဲ, ကွၢ်ကွၢ်, တၢ်ခဲလၢာ်ကဲလၢ အသီလံ. ” (၂ ကရံၣ်သူး ၅၃၁၅)

“ ဒ်သးသုကဘၣ်လီၤ ကွံာ်သုနီၢ်လီၢ်လံာ် ဘၣ်ယးဒီး သုတၢ်မၤလၢပုၤလၢ အအုၣ်သံဝဲ ဒ်တၢ်လီ တၢ်ဂ့ၤ အတၢ်သးကွံ အသီးန့ၣ်, ဒီးဒ်သး သုကကဲထီၣ် ပုၤအသီ လၢသးအတၢ် ဆိကမိၣ်, ဒီးကူထီၣ်သးထီၣ် သုနီၢ်သီတုအသး လၢတၢ်လီၤဂၤယွၤအသီး, လၢတၢ်တီတၢ်လီၤ, ဒီးတၢ်ဖိဆ့ နီၢ်နီၢ်အပူၤလီၤ. ” (အူးဖူးစူး ၄၃၂၂-၂၄)

လိပ်စာအဆာလကဘဉ်သုဉ်နီဉ်ကွၢ

ဒ်ပုၤခရံဉ်ဖိတဂၤအသိးန့ဉ်, သုဉ်နီဉ်ထီဉ်လၢ, နကဘဉ်အိဉ်ဒီး . . .

➤ တၢ်အလုၢ်အလၢ်အသိ (၂ ပုးတရူး ဝး၄)

“ ဒီးဟ့ဉ်လီၤလံၤစ့ၢ်ကိး ပုၤလၢတၢ်စံးပဉ် အဒိဉ်အမုၢ်ဒီး အလုၢ်ဒိဉ်ပူၤဒိဉ်, ဒ်သိးသုကပူၤဖျးဒီး တၢ်ဟးဂီၤလၢ အကဲထီဉ်ဝဲလၢ ဟီဉ်ခိဉ်ချၢလၢ ပသးကွံတၢ်အယိ, ဒီးန့ဉ်ယုဉ် တၢ်အလုၢ်အလၢ်ဘဉ်ယး ဒီးယွၤန့ဉ်လီၤ.”

➤ တၢ်ဆၢန့ဉ်တၢ်အသိ (ယိဟ့ဉ် ၁၀:၂၆)

“ ယသိတဖဉ် ဒိကန့ဉ်ယကလုၢ်, ဒီးယသုဉ်ညါအိၤ, ဒီးအဝဲသုဉ် ပိဉ်ယခံလီၤ.”

➤ တၢ်အဲဉ်အသိ (၁ ယိဟ့ဉ် ၃:၁၄)

“ပဝဲဒဉ်အံၤ ပသုဉ်ညါလၢ ပဒိဂဉ်လၢ တၢ်သံပၢ်လၢတၢ်မူလံ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပအံဉ်ပဒိပုၤဝဲလီၤ.”

➤ တၢ်ပၢဆုၤကျဲၤအသိ (ရိမုၢ် ၈:၁၄)

“ အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲဒဉ်ပုၤလၢ ယွၤအသးဆုၤအိၤ တဖဉ်န့ဉ်, မုၢ်ယွၤအဖိလီၤ.”

➤ တၢ်သုဉ်ညါန့ဉ်ပၢ်အသိ (၁ ယိဟ့ဉ် ၅:၂၀)

“ ဒီးပသုဉ်ညါလၢယွၤ အဖိခွါဟဲ, ဒီးဟ့ဉ်လံၤပုၤလၢ ပသုဉ်ဖးပသးဖး, ဒ်သိးပကသုဉ်ညါ တၢ်မုၢ်တၢ်တီတဂၤ န့ဉ်လီၤ. ဒီးပအိဉ်လၢ တၢ်မုၢ်တၢ်တီတဂၤန့ဉ် အပူၤ, လၢအဖိခွါယုဉ်န့ဉ်ခရံဉ် အပူၤလီၤ. အဝဲဒဉ်မုၢ် ယွၤနီဉ်နီဉ်, ဒီးတၢ်မူအထူအယိဉ်လီၤ.”

သုဉ်နီဉ်ကွၢ လိပ်စာအဆၢန့ဉ် မ့ၢ်တၢ်ပဉ်ဖိဉ် ယွၤအကလုၢ်ကထိလၢ နသးကံၢ်ပူၤ န့ဉ်လီၤ. လိပ်စာအဆၢန့ဉ် “ယပဉ်ဖိဉ် နကလုၢ်ကထိလၢ ယသးကံၢ်ပူၤ, ဒ်သိးယသုတမၤကမုဉ်ဘဉ် နၤတဂ့ၢ်လီၤ.” (စံးထီဉ်ပတြၢ ၁၁၉:၁၁). နမ့သုဉ်နီဉ်ကွၢ လိပ်စာအဆၢန့ဉ် နကကမၤကမုဉ်လၢ သးစီဆံ့ ဟဲစိဉ်တၢ်တဖဉ်ဆူ နသးကံၢ်ပူၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ် အလီၤတံၢ်ဒီး တၢ်အိဉ်အသး အကလုၢ်ကလုဉ် အပူၤန့ဉ်လီၤ.

နီဉ်ဝဲခံလၢ ကသုဉ်နီဉ်ကွၢန့ဉ် မၤအဘျီအါန့ဉ်လီၤ. (တၢ်အံၤဒ်သိးသိးလၢ နကျဲးစးတီၢ်နီဉ် လီၤတဲစီနီဉ်ဝဲလီၤ - စံၢ်လီၤတၢ်တဖဉ် အဘျီဗျၢဝဲဒီး သုဉ်နီဉ်ထီဉ်ကွၢ နီဉ်ဝဲတဖဉ် အတၢ်ဒဉ်ဝဲန့ဉ်လီၤ.) ဖးလိပ်စာအဆၢ အကူဉ်တဖဉ် လၢအသိဉ်ဒိဉ် အဘျီအါမး ဖဲမုၢ်ဆါဒီး နကတီၢ်နီဉ်ဘဉ်လၢ နသးကံၢ်ပူၤလီၤ. ကွၢ်ကဒါကွၢ အဝဲန့ဉ် ခဲအံၤခဲအံၤ ဒ်သိးကပဉ်ဖိဉ်လၢ နသးပူၤန့ဉ်လီၤ.

စးထီဉ်လၢ တီၢ်နီဉ် အဆၢဖိတခါ - ဝဲဒီးမၤအါထီဉ် လၢခံတခါ။ ဝဲဒီးလၢခံတခါဝဲ တခါန့ဉ်လီၤ. တဘဉ်သးပုၤနီဉ် ဒုးပဉ်ယုဉ် တၢ်လီၢ် (အဆၢဒိဉ်ဒီး အဆၢဖိ) လၢနတၢ် တီၢ်နီဉ်အပူၤလီၤ.

ဖဲအံၤန့ဉ် နီဉ်ဝဲခံအဆၢဖိ တနီလၢကစးထီဉ် တီၢ်နီဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

(၁)

“ တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်ဘျဉ်န့ဉ်, မ့တမ့ၢ်ဘဉ် ဒ်သိးအကဟ့ဉ်တၢ်, ဒီးမၤသံတၢ်, ဒီးမၤဟးဂီၤတၢ်ဒီး, တဟဲဘဉ်ဝဲဘဉ်. မ့မုၢ်ယဲဒဉ်အံၤ, ဒ်သိးအကန့ဉ်ဘဉ် တၢ်မူဒီး န့ဉ်ဘဉ်အါအါကလဲဒီး, ယဟဲယဲလီၤ.” (ယိဟ့ဉ် ၁၀:၁၀)

(၂)

“ သုနီဉ်ခိမ့ၢ် တၢ်လုၢ်ထီဉ်အဟံဉ်ဘဉ်ယးဒီး သးစီဆံ့, အိဉ်လၢသုပူၤ, လၢသုန့ဉ်လၢယွၤ, ဒီးသုတမ့ၢ်ဘဉ် သုတၢ်ဒဉ်သုဝဲဘဉ်န့ဉ်, မုၢ်သုတသုဉ်ညါဘဉ်ဧါ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်ပူၤ ကွၢသုလၢ အပူၤလီၤ. မၤသးဒ်န့ဉ်ဒီး, မၤလၢမၤကပီၤယွၤလၢ သုနီဉ် နီဉ်ကစၢ် တက့ၢ်.” (၁ ကရံဉ်သူး ၆:၁၉-၂၀)

- တၢ်ကွၢ်ကဒါကျၢ -

နီၣ်ဝံၣ်ခံၣ်ခါဆူ နသးသမူအသီလာ ခရံၣ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ် -

- ၁. သ့ၣ်ညါနၢ်ပၢ်နတၢ်အိၣ်မူလာခရံၣ်အပူၤ
- ၂. ဖးနလံၣ်စီဆံၣ်ကိးနံၤဒဲး
- ၃. တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတၢ်ထုကဖၣ်လာအဘျးအိၣ်လာနဂီၢ်
- ၄. ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤယီၤဒီးခရံၣ်ခိဖျါတၢ်ဒီးဘျာထံ
- ၅. မၤတၢ်လဲၤဆူတၢ်ဘါသရိၣ်အဆိ
- ၆. ရုလိၣ်မုၢ်လိၣ်နတၢ်အုၣ်သးဆူပုၤအါဂၤ
- ၇. ကဲထီၣ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်

ခဲအံၤနမၤဝံၤ အိၣ်တဖၣ်လၢ လံၣ်စီဆံၣ်တၢ်သိၣ်လိ, ဒီးစးထီၣ်မၤခိဖျါ . . .

အ့ၤဘၣ်စံၣ် ခရံၣ်ဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လိ.

တၢ်မၤလိလံၣ်စီဆံၣ် လံၣ်ဖိအဝဲအံၤ အိၣ်ဒီး နီၣ်ဝံၣ်ခံၣ်ခါ ဒ်သီးကအိၣ်မူလာ တၢ်မူအါအါကလဲၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သိၣ်လိဖုၣ်ကိၣ်ဖုၣ်ဖိ တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ ဒ်သီးကဟ့ၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ ဘၣ်ယးဒီး ပုၤအိၣ်တဖၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူ ဒ်ကစၢ်ယွၤအဲၣ်ဒီးအသီး န့ၣ်လီၤ. နမူကွၢ် လံၣ်စီဆံၣ်အဆၢလၢ အဟ့ၣ်လၢ လံၣ်ဖိအပူၤဒီး, စံးဆၢတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်, နကအိးထီၣ်ပဲတြီဒီး အိးထီၣ်နကျဲၤ ကဆုၤန့ၣ်ဆူ နပၢ်အိၣ်လာမူခိၣ် အတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤခဲလၢၣ်လၢ နဂီၢ်လီၤ.

“ မၤတၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ်, ဒီးတၢ်ယူတၢ်ဖိး အါထီၣ်လာသုဂီၢ်, လၢတၢ်သ့ၣ်ညါယွၤ, ဒီးပကစၢ်ယုၣ်ဗျးခရံၣ် အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, မ့ၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါ ဘၣ်ယးဒီး ပုၤလၢအကိးန့ၢ်ပုၤလၢ အလၢကဟီၤ ဒီးအတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါ ဒၣ်ဝဲသတးဒီး, ယွၤအစီအကစီဟ့ၣ်လီၤလံ ပုၤလၢကယံၢ်တၢ် ဘၣ်ယးဒီး တၢ်မူဒီးတၢ်ယုးယီၣ်ယွၤ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤလံစ့ၢ်ကိး ပုၤလၢတၢ်စံးပံ အိၣ်အမုၢ်ဒီး အလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်, ဒ်သီးသုကပူၤဖျးဒီး တၢ်ဟးဂီၤလၢ အကဲထီၣ် ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလၢ ပသးကွံတၢ်အယိ, ဒီးန့ၢ်ယုၣ်တၢ် အလုၢ်အလၢ ဘၣ်ယးဒီးယွၤန့ၣ်လီၤ.” (၂ ပုးတၢ်ဒူး ၁:၂-၄)

သွန်ညါနီပာ်နတၢ်အိၣ်မူလၢခရံၣ်အပူၤ

နီၣ်ဝံၣ်ခံတၢ်တခါန့ၣ် ငှးနီၣ်ပာ်နၤ နဂဲၤဆၢထၢၣ်အလီၢ် (မ့) တၢ်လီၢ်လၢအဘၣ် လၢခရံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤန့ၣ် တၢ်လၢကပီၤ အမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယသးသမူန့ၣ်မ့ၢ်ခရံၣ်လီၤ

- ၁. တၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ် ----- အ----- လီၤ. (၁ ယိၤဟၣ် ၅:၁၁)
- ၂. ပှၤ ----- အဖိခွါန့ၣ် ----- တၢ်မူ. (၁ ယိၤဟၣ် ၅:၁၂)
- ၃. ခဲကနံၣ်အံၤန့ၣ် ယဘၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်, ခရံၣ် ----- ယသးသမူ. (ကလီၤစဲ ၃:၄)
- ၄. ခရံၣ် ----- ယပူၤလီၤ. (ကလၢတံ ၂:၂၀)
- ၅. ခရံၣ်အိၣ်ဝဲ ဆိးဝဲလၢယ ----- . (အ့းဖူးစူး ၃:၁၅)
- ၆. ယမူလၢ ယတၢ်အိၣ်မူအသီန့ၣ် မ့ၢ်လၢတၢ် ----- ဘၣ်ယးဒီးယွၤအဖိခွါတဂၤ. (ကလၢတံ ၂:၂၀)
- ၇. ပှၤတီပှၤလီၤ ကမူဝဲလၢ ----- လီၤ. (ရိမ့ၤ ၁:၁၅)

ခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်မူန့ၣ် တဘၣ်ယးဒီး နတၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစး လဲၤဒီးတၢ်ဖိးတၢ်မၤလိၣ်ဂၤဒီး ခရံၣ်ဖိတဂၤအသးန့ၣ်ဘၣ်. ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၤလၢ ကစၢ်ခရံၣ် ကဟဲအိၣ်မူလၢ နတၢ်အိၣ်မူ အပူၤဒီးလၢနပူၤ - တၢ်တမံၤလၢ လံၣ်စီဆုၣ်စံးဝဲန့ၣ် တၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ် န့ၣ်သ့လၢ တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ် နဘၣ်န့ၣ် ကစၢ်ယွၤ အကလုာ်ကထၢ ယိၣ်ယိၣ်ဖိဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ ယွၤအကလုာ်ကထၢ အပူၤန့ၣ်လီၤ.

၁. ကစၢ်ယွၤအဲၣ် ပှၤဟ့ၣ်တၢ် ဒိအတိၣ်ဝဲလၢ အ----- အသးန့ၣ်လီၤ. (၂ ကရံၣ်သူး ငှးရ)

၂. ဖး (၂ ကရံၣ်သူး ၈:၁-၅). တၢ်အံၤမ့ၢ် တၢ်အဒိလၢ ယွၤအတၢ်မၤဖိ ဝီလူးထၢဖျိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လၢ တၢ်သးအိၣ်ပူၤလၢ ပှၤလိၣ်ဘၣ်တၢ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဟ့ၣ်လီၤ ----- အသးလၢကစၢ်, ဒီးလၢ ----- ဆူယွၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီ တအိၣ်ဘၣ်. (အဆၢဖိ ၅)

၃. တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ဖျါ ----- အတၢ် ----- အိၣ်ဝဲဆိးဝဲလၢ ပဝဲသ့ၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. (၁ယိၤဟၣ် ၃:၁၅)

ယကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒိလဲၣ်?

- ၁. ဟ့ၣ် ----- ယွၤလၢ တၢ်လီၤကိးမံၤဒဲး န့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၆:၃၃)
- ၂. မၤလၢကပီၤယွၤလၢ နတၢ်အါထီၣ်ခဲလၢာ် အ----- တက့ၢ်. (တၢ်ကတီၤဒိ ၃:၉)
- ၃. ဟဲစိၣ်နတၢ်ဆဲးဆဲးပူၤတပူၤ ဒီးမၤဘျီဖဲ နွံနံၤအကျါ မ့ၢ် ----- အနံၤတက့ၢ်. (၁ ကရံၣ်သူး ၁၆:၂)

နဟ့ၣ်ကစၢ်ယွၤအါန့ၢ်အဝဲဟ့ၣ်နၤတသ့ဘၣ်

- ၁. ပှၤလၢအ ----- (သ့ၣ်လဲၣ်သးလဲၣ်) ကဘီၣ်ထီၣ်ညီထီၣ် (ဘၣ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်). (တၢ်ကတီၤဒိ ၁၁:၂၅)
- ၂. (လူၤကၢၣ် ၆:၃၉) စံးလၢ, ပဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်န့ၣ်, ယွၤအဘျူးအဖျိၣ် ကဟ့ၣ်တၢ်လၢ ပဝဲသ့ၣ် ဒိသိး. . . . . ပှၤကယိၣ် -----, က ----- ယဝ်, က ----- ဒီး ကမၤ ----- လီၤ.

၃. ပုဂ္ဂိုလ်မရံဖိအာဂါ စူဂါ----- ခရိုင်, ပိင်မုင် အတၢ်အုင်အသး အယိန့ၣ်လီၤ. (ယိဟ့ၣ် ၄:၃၉)

တၢ်အုင်သးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်စံးဘၣ်ပးခရိုင်အဂ့ၢ်ဆူပုၤအာဂါ

၁. ဒ်ကွဲးလာ (၁ ပးတရူး ဝး ၂၃) အသိးန့ၣ်, တၢ်အုင်ခိၣ်ဟဲ ဒီဖျါလာတၢ်အချံလာ တ----- လာယွၤအ ----- လီၤ.

၂. ကစၢ်ယွၤအာဂါလီၤလာ ယမ့ၢ်တၢ်သးခုကစီၣ် တၢ်ချံန့ၣ်, ယက ----- ဘၣ်လာ တၢ်သးခုလီၤ. (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၂၆: ၅,၆)

မ့ၢ်လီၤ, တၢ်အိၣ်မ့ၢ် အါအါကလဲၣ်လာ ခရိုင်အပူၤ ပၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ် လၢစံးခရိုင်အတၢ်သးခုကစီၣ်ဆူ ပုၤအာဂါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဖးထီၣ် ဖဲန့ၣ်စံး ပုၤတဂၢၤလၢ ခဲအံၤနမ့ၢ်ကစၢ်ယွၤ အဖီလီၤ.

ဝစံး

ကဲထီၣ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်

တၢ်အဲၣ်အသးအကၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤအဲၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတုၤ အဟ့ၣ်လီၤကွံၣ် အဖီခွါအိၣ်တဂၢၤယီ, ဒ်သိး ကယဲၣ်ပုၤ လၢအစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤအီၤ တဂၢၤလၢလၢန့ၣ်, အသုတဟးဂီၢ် တဂ့ၤဒီး, ကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မ့ၢ်အထူအယိၣ်လီၤ. ” (ယိဟ့ၣ် ၃:၁၆)

“အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, သုသုၣ်ညါ ပကစၢ်ယုၣ်န့ၣ်ခရိုင် အဘျူးအဖျိၣ်, လၢအထူးဝဲ တီၤဝဲ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဲထီၣ်ဝဲလာ အဖျိၣ်အယၢ်လာ သုဂီၢ်, ဒ်သိးသု ကထူးထီၣ်တီၤထီၣ်, လၢအဝဲဒၣ် အတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၢ်အယိၣ်လီၤ. ” (၂ ကရံၣ်သူး ၈:၉)

ခရိုင်ဖိအတၢ်အဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်အတၢ်စံးဆၢဆူယွၤအတၢ်အဲၣ်လီၤ.

“သးစီဆ့ၣ်လာ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢပုၤန့ၣ်, ဂၢ်လီၤယွၤ အတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၣ် လၢပသးကံၢ် ပုၤလီၤ. ” (ရိမုၤ ၅:၅)

“ပအဲၣ်တၢ်ကွံၣ်တၢ်လီၤ, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲဒၣ်အဲၣ်ဆိပုၤလီၤ. ” (၁ ယိဟ့ၣ် ၄:၃၉)

ယတၢ်အိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘာလီၤထူလီၤယိၤလီၤ

၁. ခရိုင်န့ၣ်မ့ၢ် ပုၤလၢအစူၢ် အကလုၢ်တဖၣ်ခဲလၢၣ် အတၢ် ----- အီၤ အထူအယိၣ် အကစၢ်လီၤ. (စူၤတြီၤ ၅:၉)

၂. ယသးသမူ အိၣ်----- ဒီး ----- လၢ ----- အပူၤလီၤ. (ကလိးဝဲ ၃:၃)

၃. ယဘၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘာ လီၤထူလီၤယိၣ်လာ ယွၤအ ----- န့ၣ်လီၤ. (၁ ပးတရူး ဝး၃-၅)

၄. ယုၣ်ရှူးအာဂါလီၤလာ, ဒ်သိးအသိတဖၣ်, ယအိၣ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်အထူအယိၣ်, ဒီး-----ဘၣ်ဝဲနီ ----- ဘၣ်. (ယိဟ့ၣ် ၁၀: ၂၈)

၅. ယဘၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘာလၢ ယပၢ်အ ----- န့ၣ်လီၤ. (ယိဟ့ၣ် ၁၀: ၂၉)

၆. ယွၤကွၢ်ယၤ ----- ဒ်သိးယတလီၤ----- တဂ့ၤ. (တၢ်လိၣ်ဖျါ ၂၄)

၇. ဒ်(ရိမုၤ ၈:၃၅-၃၉) စံးအသိးန့ၣ်, ----- မၤလီၤဖးယၤဒီး ခရိုင်အတၢ်အဲၣ် တၢ်ကွံၣ်တဂၢၤလဲၣ်?

ယသးသမူဘၣ်ပးဒီးခရိုင်

၁. ယနီၣ်ခိန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်လုၢ်အဟံၣ် ဘၣ်ပးဒီး -----, အိၣ်လၢယပူၤ. (၁ ကရံၣ်သူး ၆:၁၉)

၂. ဒ် (၁ကရံၣ်သူး ၆:၁၉ -၂၀) စံးအသိးန့ၣ်, ယတမ့ၢ်ဘၣ် ယတၢ်ဒၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယဘၣ်တၢ်----- လၢ အ----- လီၤ.

- ၃. ယတပ်ပညိဉ်န့ၣ် ကမၤ ----- ယွၤဒီဖျိယသးသမူအသီလၢ ခရံၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
(၁ ကရံၣ်သး ၆:၂၀)
- ၄. မ့ၢ်လၢယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ် အပျဲၢ်အဘီၣ်အယိၣ်န့ၣ်, ယကဘၣ် ----- ယသးဒၣ်ဝဲ, ယိးထီၣ် ----
----- , ဒီး----- အခံလီၤ. (လူၤကၢၣ် ၉:၂၃)
- ၅. ဒ်သိးကအုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ ယသးသမူ ဒီးကအိၣ်မူ အါအါကလဲၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤန့ၣ်,
ယသးကဘၣ် -----ကွံၣ်လၢ ခရံၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. (လူၤကၢၣ် ၉:၂၄)
- ၆. ဒ်(ရိမ့ၤ ၁၂:၁) စံးအသိးန့ၣ်, ယက ----- ယနီၣ်ဒိလၢ တၢ်----- စီဆ့ၣ်လီၤ.
- ၇. ယမၤ ----- ခံၣ်အ ----- တသ့ဘၣ်. (မးသဲ ၆:၂၄)

ခဲ

ဖးနလံၣ်စီဆ့ၣ်ကိးနံၤဒဲး

လံၣ်စီဆ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်ကတၢ်လၢ ပဝီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ် ကစၢ်ယွၤ အကလုာ်ကထါ
န့ၣ်လီၤ.

လံၣ်စီဆ့ၣ်န့ၣ်လံၣ်လၢလီၤလိၣ်လီၤလးဒီးဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ

- ၁. ကယဲၣ်တၢ်ကွဲးအသးခဲလၢၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢလီၤလိၣ်လီၤလး ဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်
ဒီးကွဲးအသးလၢယွၤ----- လီၤ. (၂ တံၤမသ့း ၃:၁၆)
တၢ်အံၤအဒိပညိဉ်ဖျါလၢ တၢ်ကွဲးအသးလၢ လံၣ်စီဆ့ၣ်အပူၤန့ၣ် မ့ၢ်လၢကယဲၣ် တၢ်ကတိၤလၢ
“အဟဲထီၣ်လၢ” ယွၤအထးဒိၣ်လီၤ. (မးသဲ ၄:၄)
- ၂. တၢ်ကွဲးအသးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးလၢ ယွၤ ----- စီဆ့ၣ်ကတိၤတၢ် မ့ၢ်ဒ် -----
စီဆ့ၣ်ဘိးထီၣ်အသး အသိးန့ၣ်လီၤ. (၂ ပုးတရူး ၁:၂၁)
- ၃. ယွၤအတၢ် ----- န့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်ကတိၤ ----- လီၤ. (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၂:၆)
- ၄. ယွၤအကလုာ်ကထါအံၤ တ----- ဘၣ်ဝဲဘၣ်. (မးသဲ ၂၄:၃၅)

ယု

ရူလိၣ်မုၢ်လိၣ်နတၢ်အုၣ်သးဆူပူၤအါဂၤ

တၢ်သ့ၣ်ဖွံးသးညီကတၢ် တခါလၢ တၢ်အိၣ်မူအါအါကလဲၣ်န့ၣ် နီၤဖးတၢ်ဆူ
ပူၤအါဂၤလၢ ခရံၣ်မၤန့ၢ်န့ၢ်တၢ်လၢ နတၢ်အိၣ်မူအပူၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အုၣ်သးန့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်

- ၁. ယမဲၣ် ----- နီတဘျီလၢ ကစံးယွၤ, ယကစၢ်ဒီး ပူၤအုၣ်ဒိၣ်တၢ် အဂ့ၢ်ဆူ
ပူၤအါဂၤန့ၣ်လီၤ. (ရိမ့ၤ ၁၀:၁၁)
- ၂. ပူၤလၢအ ----- ပူၤအသးတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပူၤ ----- လီၤ. (တၢ်ကတိၤဒိ
၁၁:၃၀)

တၢ်အုၣ်သးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤလိၣ်

- ၁. ဖဲ (မၤတၢ် ၁:၈) အပူၤန့ၣ်, ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်စံး အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်အုၣ် --
----- ယွၤအဂ့ၢ်ဆူ ပူၤခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂. ယကဘၣ်ဒုး ----- ယတၢ်အိၣ်မူအသီ အတၢ် ----- လၢပူၤကညီ
အမဲၣ်ညါဒ်သိး အကထံၣ်ဘၣ် ခရံၣ်မၤတၢ်မနုၤလၢ ယဝီၢ်န့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၅:၁၆)
- ၃. ယုၣ်ဂ္ၤအဲၣ်ဒီး ယကဲပူၤမၤ ----- ပူၤ ----- လီၤ. (မးသဲ ၄:၁၉)

တၢ်အုၣ်သးစးထီၣ်လၢတၢ်လၢယသ့ၣ်ညါ

- ၁. ယက့ၤဆူယ ----- ဒီးစံးယ ----- လၢဖဲဒၣ်ကစၢ်မၤန့ၢ်ယၤ ဒီးသးကညီယၤ
န့ၣ်လီၤ. (မၢ်ကူး ၅:၁၉)
- ၂. ပိၣ်မုၢ်စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ယွၤဝံၤအလီၤခံ, အဝဲ ----- ဆူဝုၢ်ပူၤဒ်သိးကစံးဘၣ် တၢ်လၢ
အဝဲသ့ၣ်ညါ ဘၣ်ယးယုၣ်ဂ္ၤန့ၣ်လီၤ. (ယီၤဟ့ၣ် ၄:၂၈, ၂၉)

“နိဗ္ဗာန်သားတော်မပါစာ” နှင့်ဘဝလ၊ တရုတ်လိပ်သားလ၊ တရုတ်အိပ်ပိုင် မှတအိပ်ဘဝနှင့်၊ “တဆူတဆဲ” လာယတရုတ်အိပ်မူ အလိပ်လံ နှင့်(အဆာဖိ ၁၈, ၁၉)

- ခဲ ----- တရုတ်အကလုာ်လ၊ ယသားသမူအပူ။
- ဒူးကဲထီၣ် တရုတ် ----- ဘဝ်။

၉. ဖး (၂ ပုးတရူး ၁:၅-၁၀) ကစာ်ယွၤအတၢ်ဘဝ်အသးနှံၣ် ယကဒိၣ်ထီၣ်လ၊ တရုတ်----- တရုတ်----- နှံၣ်လီၤ။ (အဆာဖိ ၅). နိဗ္ဗာန်သားအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်မူအိၣ်နှံၣ်၊

- ယတကဲထီၣ်ဘဝ်ပုၤ ----- (အဆာဖိ ၈).
- တကဲထီၣ်ဘဝ်ပုၤတ ----- (အဆာဖိ ၈).
- တလီၤ ----- ဘဝ်။ (အဆာဖိ ၁၀)

ယမူတအိၣ်ဘဝ်ဒီး နိဗ္ဗာန်သားအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လ၊ ကစာ်ယွၤတီၣ်ပဝ်နှံၣ်၊ ယကမၤန့ၢ် တရုတ်နှံၣ်လ၊

- သးပုၤနီၣ်လ၊ ယဘဝ်တရုတ် ----- ထီၣ်ယသးလ၊ ယတရုတ် ----- လိပ်လံၤနှံၣ်လီၤ။

ဘျာထံတၢ်အိၣ်ပိုင်နှံၣ်မ့ၢ် ပုၤဘျာထံ စူၢ်တၢ်န့ၢ်တၢ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်ပိုင်ရိၣ်ပိုင် အတၢ် ကရၢကရိ (ဒိသိးလံာ်တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအသီအပူၤ) မၤဆူညါ ယုၣ်ဂူးခရံၣ် အတၢ်မၤ - စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤ တၢ်သးခုကစီၣ်ဆူ ပုၤကိးဂၤဒဲး, ဒီးဘျာထံ ပုၤလၢအစူၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤတၢ် ဒီးသိၣ်လိ ပုၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်လ၊ ကဒိကန့ၢ်ယုၣ် တၢ်မၤလိာ်လ၊ ကစာ်ယွၤ အကလုာ် ကထါအပူၤနှံၣ်လီၤ။

နမူတဟ့ကယၢ် (တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ (မ့) နမူဒါ), ဒီးသ့ၣ်အိၣ် သးအိၣ်လ၊ တၢ်အိၣ်ပိုင် တၢ်ထံာ်လိာ်သးတက့ၢ်. ဖဲနှံၣ်န့ၢ် ပဲတြီတဖၣ် အိးထီၣ်ထီၣ်တဲာ်လီၤ။

အိၣ်ပိုင်ရိၣ်ပိုင်သကိးလ၊ နတၢ်အိၣ်ပိုင်ကမၤန့ၢ် တၢ်သိၣ်လိလံာ်စီဆံးဒီး စံာ်တဲာ်တဲာ်လီၤ တၢ်, တၢ်ရုလိာ်သး ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ, ဒီးတၢ်လီၤလၢ ကမၤယွၤအတၢ်မၤ နှံၣ်လီၤ။

သးတီၤလ၊ လဲၤဆူတၢ်ဘါသရိၣ်အဆိန့ၢ် မ့ၢ်နီၣ်ဝံာ်ခံတခါဆူ တၢ်အိၣ်ပိုင်မူအါအါကလဲာ် လၢခရံၣ်အပူၤ နှံၣ်လီၤ။

၅. ယွၤအာၣ်လီၤလၢ က----- လီၤပုၤတစါအံၤ လီၤထူလီၤယိာ်လီၤ။ (စံးထီၣ်ပတြီ ၁၂:၅) (စံးထီၣ်ပတြီ ၁၀၀:၅)

လံာ်စီဆံးန့ၢ်မ့ၢ်ယတၢ်န့ၢ်စိန့ၢ်ကမီၤလီၤ

- ၁. ယွၤကတီၤတၢ် ----- တသ့ဘဝ်။ (တံတူး ၁:၂)
- ၂. ယကလုာ်ကထါန့ၢ် မ့ၢ် ----- လီၤ။ (ယိာ်ဟ့ၣ် ၁၅:၁၅)
- ၃. ယွၤအကလုာ်ကထါ အိၣ် ----- လီၤဆိၤလီၤထီၣ်လီၤ။ (စံးထီၣ်ပတြီ ၁၁၉:၈၉)
- ၄. နီၢ်မၤရံၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်လၢ “ဖဲဒၣ်အစံးဘဝ်သုဒီး, ----- တက့ၢ်။ ” (ယိာ်ဟ့ၣ် ၂:၅)
- ၅. ယကဘဝ်ကဲထီၣ် ပုၤ----- တၢ်အကလုာ်, တမ့ၢ်ထဲ ပုၤ ----- တၢ်အကလုာ်ဘဝ်။ (ယၤကိာ် ၁:၂၂)

လံာ်စီဆံးန့ၢ်မ့ၢ်ယနီၣ်သးတၢ်အိၣ်လီၤ

- ၁. လံာ်စီဆံးန့ၢ် လီၤဂၢ်လၢတၢ် ----- နှံၣ်လီၤ။ (၁ ပုးတရူး ၂:၂)
- ၂. လံာ်စီဆံးန့ၢ် လီၤဂၢ်လၢတၢ် ----- ဒီးတၢ်အိၣ် ----- နှံၣ်လီၤ။ (ဇုၤတြီ ၅:၁၂-၁၄)
- ၃. လံာ်စီဆံးန့ၢ် လီၤဂၢ်လၢ ----- နှံၣ်လီၤ။ (မးသဲ ၄:၄)
- ၄. စီၤယိာ်ဘးဆိကမိၣ်လၢ ယွၤအတၢ်ကတီၤန့ၢ် ဝုၤန့ၢ်အ ----- ----- နှံၣ်လီၤ။ (စီၤယိာ်ဘး ၂၃:၁၂)

လံာ်စီဆုံန့ၣ်မ့ၢ်လံာ်လၢအန့ၣ်ယတၢ်အိၣ်မူလီၤ

- ၁. ယလဲၤတၢ်လၢ -----, တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ----- တၢ်ဘၣ်. (၂ ကရံၣ်သ့း ၅:၃)
- ၂. တၢ်န့ၣ်ဘၣ်ယးဒီး တၢ် -----, ဘၣ်ယးဒီး ယွၤအကလုာ်အကထီၤလီၤ. (ရိမုၤ ၁၀:၁၃)
- ၃. ယွၤအကလုာ်ကထီၤန့ၣ် မ့ၢ်----- ဒီးတၢ် ----- တဖျၢၣ်လၢ ယကျဲအဂီၢ်လီၤ. (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၁၉:၁၀၅)
- ၄. ယကဘၣ် ယု----- တၢ်ကွဲးအသး ထံထံဆးဆးသ့သ့ ----- လီၤ. (ယိၤဟ့ၣ် ၅:၃၉, မၤတၢ် ၁၃:၁၁)
- ၅. ယကဘၣ် ----- ထီၣ် ယွၤအကလုာ်အကထီၤလီၤ. (၂ တံၤမသ့း ၂:၁၅)
- ၆. ကစၢ်ယွၤကမၤကဆိ ယတၢ်အိၣ်မူဒ်သိး အဘၣ်----- (ကန့ၣ်ဒီးစူးကါ) အကလုာ်ကထီၤ န့ၣ်လီၤ. (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၁၉:၉)
- ၇. တီၢ်နီၣ်ပၣ်ဖျိၣ် ယွၤအကလုာ်ကထီၤ န့ၣ်တသုတမၤ ----- ဘၣ်ယၤဘၣ်. (စံးထီၣ်ပတြၢ ၁၁၉:၁၁)
- ၈. ဖဲယဆိကမိၣ်လၢ လံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ အကါဒိၣ်လၢယသးသမူအဂီၢ်ခါ, ကစၢ်ယွၤ အာၣ်လီၤယၤလၢ ယကမၤန့ၢ်တၢ် ----- လီၤ. (ယိၤရှု ၁:၈)

နမ့ၢ်တစးထီၣ်ဘၣ်ဒီးန့ၣ်, ဖးလံာ်ယိၤဟ့ၣ် လၢအမ့ၢ်လၢ တၢ်သးခုကစီၣ်အလံာ် (လံာ်လွံာ်ဘုၣ်တဘုၣ်လၢ လံာ်တၢ်အာၣ်လီၤ အီၤလီၤအသီအပူၤ). နဖးလံာ်စီၤယိၤဟ့ၣ် အတၢ်သးခုကစီၣ်အလံာ်ဒီး, ဖး (၁ ယိၤဟ့ၣ်သိၣ်တၢ်), လံာ် (၂၃)ဘုၣ် တဘုၣ်လၢ လံာ်တၢ်အာၣ်လီၤ အီၤလီၤအသီအပူၤ န့ၣ်လီၤ.

ယဲာ်

မၤတၢ်လဲၤဆူတၢ်ဘါသရိၣ်အဆိ

ကစၢ်ယွၤသ့ၣ်ထီၣ် **ဒီးလီၤဆိဖဲ** ပှၤအိၣ်ဖျိၣ်လၢ ခရံၣ်ပူၤအသီတဖၣ်အဂီၢ်လၢ ဒူးဒိၣ်ထီၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ အဂီၢ်လီၤ. လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢန့ၣ် တၢ်ဒ်အံၤအသိးတအိၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤ ပှၤကိးလၢ ဘျၢထံအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤ.

- ၁. ဒ်(အ့ဖးစူး ၅:၂၅) ကွဲးအသိးန့ၣ်, ခရံၣ် ----- တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, ဒီး ----- ကွံာ် အသးလၢအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- ၂. ကစၢ်ယွၤဘၣ်အသးလၢ က ----- ယၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၂:၄၃) (တၢ်အံၤကဲထီၣ်လၢ ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဘျၢထံလီၤ)
- ၃. ကစၢ်ယွၤဘၣ်အသးလၢ ယကအိၣ် ----- လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၂:၄၂)
- ၄. တၢ်သ့ၣ်----- ဒီးတၢ်သ့ၣ် ----- န့ၣ်တၢ်မၤကဲထီၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်သးတီၢ်န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၂:၄၆)
- ၅. ဒီဖျိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် ယွၤဟ့ၣ်ယၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢ ----- လၢ ----- အဂီၢ်လီၤ. (ဇူၤတြီၤ ၁၃:၁၃)
- ၆. ဖး (အ့ဖးစူး ၄:၁၁-၁၆) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်သိၣ်လိ ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် တအိၣ်တ့ၢ်ဒ် ----- အတၢ်န့ၣ်အပူၤဘၣ်. (အဆၢဖိ ၁၄)
- ၇. ယဘၣ်တၢ်မၤလိာ်လၢ တဘၣ် ----- ပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်, ဒ်ပှၤတနီၤနီၤ အလုာ်အလၢ အသိးန့ၣ်ဘၣ်. (ဇူၤတြီၤ ၁၀:၂၅)
- ၈. ဖး (မၢ်ကူး ၄:၁၄-၂၀)

တၢ်ဒီးဘျၢထံကမၤန့ၢ်ယၤတၢ်မနုၤလဲၣ်?

- ၁. ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အ----- န့ၣ်သ့စီကွံၣ် ယတၢ်ဒီးဘးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်လီၤဖျါ ၁:၅)
- ၂. ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အ----- န့ၣ်သ့စီကွံၣ်ယၤလၢ ယတၢ်ဒီးဘး ----- လီၤ. (၁ယံၤဟ့ၣ် ၁:၅)

တၢ်ဒီးဘျၢထံန့ၣ် တဘၣ်ဃးလၢ တၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤဘၣ်.

၃. ဒ်ယဒိကနၣ် ခရံၣ်အတၢ်မၤလိၣ်တဖၣ်န့ၣ် (မးသဲ ၂၈:၁၉), ယတၢ်ဒီးဘျၢထံ ကဒုးနဲၣ် ယတၢ်----- လၢအဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (ယံၤဟ့ၣ် ၁၄:၁၅)

၄. ပှၤစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤတၢ်လၢ အဒီးဘျၢထံတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ် ----- လၢ **ယရှုၤရှုလ့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၂:၄၁)**

၅. ဒ်တၢ်ကွဲးလၢ (မးသဲ ၃:၁) အသိးန့ၣ်, ပှၤ----- စီၤယံၤဟ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအဘၣ် တၢ်မၤလီၤလၢယွၤ (ယံၤဟ့ၣ် ၁:၆) ဒ်သိး အကကတံၣ်ကတီၤ ပှၤမၤက့ၤအသး တကလုၢ်လၢ ကစၢ်အဂီၢ် (လူၤကၣ် ၁:၁၅) ဒီးဘျၢထံပှၤလၢ အသးလၢလိၣ် လၢအတၢ်စံၣ်တဲၤ တဲလီၤတၢ်အယိ န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်န့ၢ်ပၢၢ် တၢ်ဒီးဘျၢထံ အဒိပညီဒီး အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ်, ကတီၤတၢ်ဆူ တၢ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်ဒီးဘျၢထံ အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဘျၢထံဘၣ်ဃး လံၣ်စီဆ့ၣ်အတၢ်န့ၣ်ကျဲ ကဒုးကဲထီၣ်န့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိဒီး ပှၤခရံၣ်ဖိ (ဒ်လံၣ်စီဆ့ၣ်အပှၤအသိးလီၤ).

တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတၢ်ထုကဖၣ်လၢအဘျးအိၣ်လၢနဂီၢ်

တၢ်ဆဲးကျိးန့ၣ်မ့ၢ် နီၣ်ဝံၣ်ခံလၢ တၢ်ရူလိၣ်သး တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. နဖးလံၣ်စီဆ့ၣ်အခါ, ကစၢ်ယွၤကတီၤတၢ်လၢနၢ - နဘိထုကဖၣ်အခါ, နကတီၤတၢ်ဆူ နပၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?

- ၁. ဒ်တၢ်ကွဲးလၢ (မးသဲ ၈:၅) အသိးန့ၣ် တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်. . .
တၢ် -----,
တၢ်-----, ဒီး
တၢ် ----- န့ၣ်လီၤ.
- ၂. တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် မၤန့ၢ်ယတၢ်ယု----- ဘိး----- ယွၤလီၤ. (ဖံလဲးပံၤ ၄:၆)
- ၃. တၢ်ဘိထုကဖၣ်တၢ်န့ၣ်, တဘၣ်စံး----- က-----တၢ်ဘၣ်.
(မးသဲ ၆:၅)

ယကဘၣ်ဘိထုကဖၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်?

- ၁. ယဘၣ်ထုကဖၣ်တၢ်လၢ အဆၢကတီၢ်တခါခါသ့လီၤ - ဖဲမုၢ်-----, မုၢ်-----, ဒီးမုၢ်-----
----- ဒ်(စံးထီၣ်ပတြၢ ၅၅:၁၅) စံးအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ၂. ဘိထုကဖၣ် တၢ်----- တက့ၢ်. (၁ သ့းစၤလနံ ၅:၁၅)
- ၃. ယဘၣ်ထုကဖၣ်တၢ်ဆူ ယ----- အိၣ်လၢမူခိၣ်န့ၣ်လီၤ. (ယံၤဟ့ၣ် ၁၅:၁၆, ဒီးယံၤဟ့ၣ် ၁၆:၂၃)
- ၄. ယတြၢးယုတၢ်လၢ -----အမံၤန့ၣ်လီၤ. (ယံၤဟ့ၣ် ၁၄:၁၄)

၅. လာယုဂ်ဂ္ဂူအမံၤန့ၣ် ယလဲၤ ----- သုလၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် အလီၢ်ပစိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. (ဇူၤတြီၤ ၄:၁၆)

ကစၢ်ယွၤစံးဆၢပတၢ်ထုကဖၣ်အနီၣ်နီၣ်ဧါ?

အဝဲအဲၣ်ဒီး ထဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢ အဖိအလံာ်အဂီၢ် အယီၤန့ၣ်, ပပၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ် အၢၣ်လီၤလၢ ကစံးဆၢပတၢ်ထုကဖၣ် ဒ်ကစၢ်ယွၤအတၢ်ဘၣ်အသးလီၤ. ပတၢ်ယု တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်“စဲဖျိၣ်” သကိးလၢ ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကထၢ်ဒီး ယွၤအတၢ်ဘၣ် အသးလၢ ပတၢ်အိၣ်မူ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ၁. ယကဘၣ် ----- ဃုၣ်တၢ်အမဲၢ်ညါလီၤ. (မးသဲ ၂၁:၂၂)
- ၂. ယကဘၣ်ယုတၢ်လၢ ယုၣ်ဂ္ဂူ ----- လၢ်လၢ်န့ၣ်လီၤ. (ယိၤဟၣ် ၁၄:၁၃)
- ၃. ယကဘၣ်တၢ်န့ၣ် ခရံၣ်အတၢ် -----, ဒီးမၤဖဲတၢ် ----- လီၤ. (၁ ယိၤဟၣ် ၃:၂၂)
- ၄. ယကဘၣ်ယုတၢ် တမံၤမဲၤဖဲ တၢ် ----- လီၤ. (၁ ယိၤဟၣ် ၅:၁၄)
- ၅. ယကဘၣ်ယုတၢ်လၢ တၢ် ----- န့ၣ်လီၤ. (ယၤကိၣ် ၁:၅,၆)
- ၆. ယကဘၣ်ယုတၢ် ဒ်သိးယကအိၣ်လၢဂီၤတၢ်လၢ ယတၢ်----- အပူၤဘၣ်. (ယၤကိၣ် ၄:၃)
- ၇. ယတၢ်စံးဆၢဆူ သုတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ် သုတၢ်----- လီၤ. (ယိၤဟၣ် ၁၆:၂၄)

တၢ်အခွဲးအယၢ် ဘၣ်ယးဒီး တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် အခီပညီဖျါလၢ နတၢ်ဆဲးကျိး လီၤလီၤဆူ နပၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ်ဘီမ့ၢ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဒီး မၤကတၢ် နတၢ်အိၣ်မူအသီ ကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးလၢ ခရံၣ်အပူၤ လၢတၢ်ထုကဖၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. စံးဘျးယွၤလၢ အတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ် ခဲလၢာ်အဂီၢ်, ဒီးယုအိၣ် တၢ်ခဲလၢာ်လၢ နလိာ်မၤလၢပွဲၤ အကလုာ် ကထၢ်လၢ နတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ.

လွံၣ်

ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤပီၤဒီးခရံၣ်ဒီဖျါတၢ်ဒီးဘျာထံ

တၢ်ဒီးဘျာထံန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဒိကန့ၣ်တၢ် အဆိတခါလၢ ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၢ်တၢ် အသီတဂၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ တၢ်ဒီးဘျာထံန့ၣ် ပဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢ ပကစၢ်ယွၤ, ပှၤအူၣ်ခိၣ်တၢ်, ယုၣ်ဂ္ဂူခရံၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီးဘျာထံန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?

- ၁. တၢ်ဒီးဘျာထံန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဘျာလီၤလၢ ----- ကျိန့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၈:၃၈-၃၉)
- ၂. တၢ်ဘျာလီၤန့ၣ်ဒ်သိး ခရံၣ်အတၢ်----- န့ၣ်လီၤ. (ရိမ့ၢ် ၆:၄)
- ၃. ဟဲထီၣ်က့ၤလၢထံၣ်ကျိန့ၣ် ဒ်သိးခရံၣ်အတၢ် ----- လီၤ. (ရိမ့ၢ် ၆:၅)

မတၤကြးဘျာထံလဲၣ်?

- ၁. တၢ်ဒီးဘျာထံန့ၣ် ထဲပှၤလၢ ----- လၢခရံၣ်အပူၤ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၈:၁၂, မၤတၢ် ၈:၃၅)
- ၂. ကစၢ်ယွၤအတၢ်မၤလိာ်န့ၣ် တၢ်-----တၢ်, စူၢ်-----, ဒီးဒီး----- န့ၣ်လီၤ. (မၤတၢ် ၁၈:၈)
- ၃. လၢ(မၤတၢ် ၁၀:၄၈) အပူၤန့ၣ်, ပှၤစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၢ်တၢ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ် ----- လၢကဒိဘျာထံန့ၣ်လီၤ.